

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ιούνιος
Ιούλιος

2013

τεύχος
18

Το λιμάνι Σύρου ασφαλίζεται

*Νίσυρος:
Προοπτική σφαιρικής ανάπτυξης*

*Η στρατηγική της
έξυπνης εξειδίκευσης*

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
2007-2013

Στηρίζει ό,τι αξίζει

Αγαπητοί αναγνώστες,

Μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού οι προσπάθειες για την αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ κάθε άλλο παρά χαλαρώνουν. Οι δαπάνες που δηλώθηκαν για το πρώτο εξάμηνο του 2013 και οι οποίες μεταφράζονται σε ευρωπαϊκούς πόρους που εισρέουν στην οικονομία μας, ξεπέρασαν κατά 70% τον στόχο που είχε τεθεί από το μνημόνιο, καλύπτοντας μάλιστα το 55% του συνολικού ετήσιου στόχου. Αποτέλεσμα που έρχεται να επιβραβεύσει τον σωστό συντονισμό και την υπευθυνότητα όσων συμμετέχουν στην υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που οφείλουν να συνεχιστούν με την ίδια αποτελεσματικότητα.

Στο τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας θα βρείτε το αφιέρωμά μας σε ένα ακόμη μικρό νησί της Περιφέρειας, την ακριτική Νίσυρο, που επιχειρεί τη σφαιρική ανάπτυξη μέσω του ΕΣΠΑ, με έργα που ο προϋπολογισμός τους ξεπερνά τα 4,5 εκατομμύρια ευρώ. Διαβάστε επίσης για το πολύ σημαντικό όσο και δύσκολο έργο που ενισχύει την ασφάλεια του λιμανιού της Σύρου και το οποίο βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, αλλά και για τη στρατηγική της «έξυπνης εξειδίκευσης» που θα μας απασχολήσει ιδιαίτερα στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Στις τελευταίες μας σελίδες θα βρείτε τις σταθερές μας στήλες με αναλυτικά στοιχεία για την εξέλιξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης & Νήσων Αιγαίου το τελευταίο δίμηνο, τα νέα έργα που εντάχθηκαν και τις ανοικτές προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων προς ένταξη.

Καλή ανάγνωση

Το εξώφυλλο μας:

Σοκάκι στο Λαγκάδι του Μανδρακίου Νισύρου

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Εκδίδεται από την Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

διεύθυνση: Σάκη Καράγιωργα 22 - 84100 Ερμούπολη

τηλ.: 22813 60800

φαξ: 22813 60860

ιστοσελίδα: www.eda.notioaigaio.gr

e-mail: notioaigaio@mou.gr

επίβλεψη έκδοσης: Βαγγέλης Αραγιάννης

εκτύπωση: ΤΥΠΟΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΑΕ

σε αυτό το τεύχος

03/

Η Περιφέρεια νησί προς νησί
Νίσυρος:

Προοπτική σφαιρικής ανάπτυξης

06/

Το λιμάνι Σύρου ασφαλίζεται

10/

Εν ολίγοις: Η στρατηγική
της έξυπνης εξειδίκευσης

11/

Στα βήματα του ΕΣΠΑ

12/

Ενεργές προσκλήσεις για
υποβολή προτάσεων /
Τα έργα που εντάχθηκαν το τελευταίο
διάστημα

Προοπτική σφαιρικής ανάπτυξης

Νίσυρος

Οι φωτογραφίες προέρχονται από το αρχείο του Δήμου Νισύρου

Αποψη από την περιοχή του Ηφαιστίου

«Δεν υπάρχει νησί χιλίων κατοίκων που να συγκρίνεται με τη Νίσυρο» λέει ο Δήμαρχος του νησιού. Κρίνοντας από την επιλογή των έργων που υλοποιούνται ή έχουν δρομολογηθεί, με τα οποία αξιοποιούνται πόροι του ΕΣΠΑ, έχουμε κάθε λόγο να τον πιστέψουμε. Έργα υποδομής και ανάπτυξης που ωθούν τη σφαιρική ανάπτυξη της Νισύρου αναβαθμίζοντας την καθημερινή διαβίωση των κατοίκων και προάγοντας τον τουρισμό, τον πολιτισμό, το περιβάλλον, την εκπαίδευση.

Η Νίσυρος, το πολύ μικρό αυτό νησί των Δωδεκανήσων, καλύπτεται στη μεγαλύτερή του έκταση από ένα ηφαίστειο που μάλιστα αποτελεί μέρος του ηφαιστειακού τόξου της νότιας

Ελλάδας, με ενεργές φουμαρόλες και υδροθερμικές εκρήξεις. Αν και το μέγεθος του νησιού είναι εξαιρετικά μικρό, έχει πέντε κρατήρες, ανάμεσα στους οποίους ο Στέφανος, με διάμετρο περίπου 300 μέτρα, από τους μεγαλύτερους και πιο καλοσηματισμένους υδροθερμικούς κρατήρες στον κόσμο. Κι αν η μυθολογία εξιστορεί την ιδιαίτερη γένεση του νησιού πάνω στο σώμα του κυνηγμένου από τον Ποσειδώνα γίγαντα Πολυβώτη που αγκομαχά κι αυτό προκαλεί τις δονήσεις της γης, εντούτοις η ιστορία μαρτυρά τη ζωή στο νησί ήδη από την νεολιθική εποχή, με σημαντικά μνημεία της κλασικής αρχαιότητας και εντεύθεν. Όσο για το φυσικό τοπίο του, είναι εναλλασσόμενο, με φυσικά πετρώκτιστα μονοπάτια, αιγαιακές παραλίες, πράσινο και ταυτόχρονα ένα ζωντανό ηφαιστειακό πάρκο.

Η Νίσυρος έχει έκταση 41 τ.χλμ και πληθυσμό 1000 κατοίκους. Πρωτεύουσα του νησιού είναι το Μανδράκι.

04/η Περιφέρεια νησί προς νησί

Πάνω η Μονή Σηληνιακής και κάτω ο ναός Ποταμίτισσας Παναγίας

Γυμνάσιο - Λύκειο Νισύρου

Λόγω αυτής της ιδιαίτερης μορφολογίας, έχουν προκύψει δύο χαρακτηριστικά της Νισύρου: οι ιαματικές θερμές πηγές όπου αναβλύζει ζεστό νερό θερμοκρασίας 30 έως 60 βαθμών και το εύφορο του εδάφους που ευνοεί τη δεντροκομία και την πλούσια βλάστηση. Σε αυτά τα χαρακτηριστικά στηρίζεται η οικονομία της. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία και την αλιεία, αλλά και τον τουρισμό, που έλκεται από το ηφαιστιογενές της πεδίο και τον κρατήρα, ένα από τα σημαντικότερα αξιοθέατα του νησιού, όπως και τα μοναστήρια του και τα κάστρα. Ήρεμες διακοπές, «ενεργειακά φορτισμένες», με πρόσφορο έδαφος για εξερεύνηση και δραστηριότητες ευεξίας. Επίσης, πολύ κοντά στην ελληνική παράδοση, με ξεχωριστά πανηγύρια και εκδηλώσεις το καλοκαίρι. Ένας προορισμός για όσους προτιμούν τον περιηγητικό, τον επιστημονικό, τον ιαματικό τουρισμό, ή απλά θέλουν να απολαύσουν όμορφες παραλίες και παραδοσιακά φαγητά.

Προφανώς ένα τέτοιο νησί στο οποίο συμπυκνώνεται πολιτισμός και σύγχρονη διαβίωση, έχει σαφή ανάγκη υποστήριξης σε επίπεδο έργων υποδομής και αειφόρου ανάπτυξης. Γι αυτό και ο δήμαρχος του νησιού Νικόλαος Καρακωνσταντίνος μαζί με το μικρό αλλά δραστήριο επιτελείο του παρακολουθούν στενά τις προοπτικές που υπάρχουν μέσα από το ΕΣΠΑ και αξιοποιούν κάθε δυνατότητα σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς. Έκανε λόγο για μια σειρά έργων όπως το δημοτικό ελαιολιβεύριο, η ύδρευση του νησιού, η οργανωμένη ανακύκλωση, η αγροτική πράσινη κοινότητα -μεγάλο και μοναδικό έργο στην Ελλάδα- και που είναι επίσης σε εξέλιξη. Ωστόσο, εμείς εστιάζουμε σε εκείνα που έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013, με τον συνολικό τους προϋπολογισμό να ξεπερνά τα 4,5 εκατομμύρια ευρώ.

Συντήρηση των μονοπατιών

Ένα έργο κόστους 348 χιλ. ευρώ, που η σύμβασή του υπογράφηκε πρόσφατα και αναμένεται να ξεκινήσει άμεσα, είναι η επισκευή και η σήμανση δώδεκα λιθόστρωτων μονοπατιών και των ξηρολιθοδομών αντιστήριξης που υπάρχουν εκατέρωθεν των μονοπατιών, με λίθους από τη γύρω περιοχή του νησιού. Το έργο έχει στόχο να ενισχύσει την προσέλκυση επισκεπτών και ιδιαίτερα του περιπατητικού τουρισμού του νησιού, να βοηθήσει στην αναβάθμιση των περιοχών που είναι ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, να αναδείξει αρχιτεκτονικά στοιχεία της αγροτικής υπαίθρου (ζωκλήσια, πατητήρια, αρχαιολογικούς χώρους, κλπ.), αλλά και να διευκολύνει την πρόσβαση σε περιοχές όπου δεν μπορεί να πάει κανείς με άλλον τρόπο.

Αντιμετώπιση κατολισθητικών φαινομένων στην Παναγιά Σηληνιακή

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται με μεγάλη συχνότητα κατολισθητικά φαινόμενα στα βραχώδη πρανή που υπάρχουν στην περιοχή της Ιεράς Μονής Παναγίας Σηληνιακής στο Μανδράκι, απειλώντας άμεσα τη σωματική ακεραιότητα των διερχόμενων από την περιοχή του μονοπατιού από και προς την παραλία Χοχλάκων. Έτσι ο Δήμος Νισύρου σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανέλαβε να υλοποιήσει ένα έργο προϋπολογισμού 395 χιλ. ευρώ, που στηρίζεται σε ερευνητικό πρόγραμμα που εκπόνησε το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το έργο, που δημοπρατήθηκε τον Ιούλιο, περιλαμβάνει επεμβάσεις προστασίας και σταθεροποίησης της βραχώδους περιοχής, με στόχο τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης κατολισθήσεων και τη μείωση του ρυθμού διάβρωσης του πρανούς, που μακροπρόθεσμα θα μπορούσε να επηρεάσει τις εγκαταστάσεις της Μονής και του τείχους.

Γυμνάσιο - Λύκειο

Η κατασκευή του εξαθέσιου Γυμνασίου – Λυκείου, προϋπολογισμού 896 χιλ. ευρώ, έχει ολοκληρωθεί και όπως μας διαβεβαίωσε ο δήμαρχος το σχολείο θα ξεκινήσει να λειτουργεί με τη νέα σχολική χρονιά από τον Σεπτέμβριο. Το κτήριο δυναμικότητας εκατόν ογδόντα μαθητών, είναι διώροφο, με υπόγειο για τους βοηθητικούς χώρους και περιλαμβάνει επτά αίθουσες διδασκαλίας, δύο εργαστήρια, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, βιβλιοθήκη και όλους τους απαραίτητους συμπληρωματικούς χώρους. Η αρχιτεκτονική του σε συνδυασμό με την κατάλληλη διαμόρφωση του αύλειου χώρου και τη φύτευση με ελαιόδεντρα και τυπικούς θάμνους του νησιού, δίνει με τον παραδοσιακό οικισμό και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, ενώ η θέση του κτηρίου και ο προσανατολισμός του επιλέχθηκαν ώστε να δίνουν τη δυνατότητα του σωστού φωτισμού και αερισμού στις αίθουσες διδασκαλίας και επί πλέον την καλή κυκλοφορία αυτοκινήτων και πεζών, που θα προσεγγίζουν και θα κινούνται στο χώρο.

Αποκατάσταση τμήματος του αρχαίου τείχους

Το αρχαίο τείχος της Νισύρου είναι ένα από τα εντυπωσιακότερα και καλύτερα σωζόμενα οχυρωματικά έργα της αρχαιότητας, κυρίως λόγω της υψηλής κατασκευαστικής του ποιότητας. Χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. και προστάτεψε

την αρχαία πόλη του νησιού. Παλαιότερα, είχαν γίνει κάποιες σημαντικές εργασίες, ωστόσο το τρέχον έργο, που βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησης, συμπληρώνει τις εργασίες και αφορά στη στερέωση και την αναστήλωση σε μήκος 15μ. του μεσοπυργίου τμήματος του αρχαίου τείχους. Έργο απαραίτητο για να αποτραπεί η κατάρρευση και να αποκατασταθεί η συνολική εικόνα της αρχαίας οχύρωσης. Εκτός από τις εργασίες πεδίου, θα γίνουν και εργασίες σχετικές με την προστασία και την ανάδειξη του μνημείου και προέκταση του διαδρόμου επίσκεψης. Επίσης προβλέπεται καταγραφή, σχεδιαστική αποτύπωση και αρχιτεκτονική τεκμηρίωση όλων των διάσπαρτων λίθων, έρευνα για την αναγνώριση της αρχικής τους θέσης, εκπόνηση τελικής πρότασης αναστήλωσης με αρίθμηση και ταύτιση των λίθων. Το έργο εκτελείται από την ΚΒ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων με προϋπολογισμό 300 χιλ. ευρώ.

ΧΥΤΑ

Ένας Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων στη θέση Λινούρα της Νισύρου, με ετήσια δυναμικότητα 700 τόνων απορριμμάτων και συνολικό ελάχιστο όγκο 24.000 κυβικών μέτρων είναι το μεγάλο έργο στο μικρό αυτό νησί. Ο προϋπολογισμός με τον οποίο εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη, φτάνει στα 2,3 εκ. ευρώ, η σύμβαση για την εκτέλεσή του έχει υπογραφεί και βρίσκεται στο στάδιο εκπόνησης μελέτης εφαρμογής. Το έργο που προβλέπεται να εξασφαλίσει τη διαχείριση των απορριμμάτων για 20 τουλάχιστον χρόνια περιλαμβάνει τη διαμόρφωση και στεγανοποίηση της λεκάνης εναπόθεσης, εσωτερική και εξωτερική οδοποιία και τις απαιτούμενες συνοδευτικές εγκαταστάσεις. Η υλοποίησή του θα γίνει από τον Δήμο Νισύρου με τη συνδρομή των υπηρεσιών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

ΧΑΔΑ

Ο Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων που βρίσκεται στην περιοχή Λίνουρα λειτουργεί εδώ και 30 χρόνια και έχει δεχθεί τόνους αστικών αποβλήτων. Έτσι τον Νοέμβριο του 2012 εντάχθηκε στο Ε.Π. Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη το έργο της αποκατάστασής του με προϋπολογισμό 390 χιλ. ευρώ, με στόχο να επέλθει ισορροπία στο περιβάλλον και να επανέλθει η αισθητική της περιοχής και φυσικά να προστατευθεί το περιβάλλον από τη ρύπανση υδάτων, ατμόσφαιρας και εδάφους. Το έργο βρίσκεται στο στάδιο της εκπόνησης των απαιτούμενων συμπληρωματικών μελετών ώστε να μπορέσει να δημοπρατηθεί το επόμενο διάστημα.

Εξοπλισμός Περιφερειακού Ιατρείου

Τέλος ένα έργο που θα αναβαθμίσει σημαντικά τις προσφερόμενες υπηρεσίες υγείας στο νησί είναι η προμήθεια και εγκατάσταση στο Περιφερειακό Ιατρείο του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού, ξενοδοχειακού και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού. Το έργο εντάχθηκε στο Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου στα τέλη Ιουλίου με προϋπολογισμό 345 χιλ. ευρώ. και θα υλοποιηθεί από τις Υπηρεσίες του Νοσοκομείου Κω.

Ένα σύνολο έργων λοιπόν που όχι μόνο βελτιώνουν το επίπεδο διαβίωσης στο νησί αλλά και που βελτιώνουν τις προϋποθέσεις προσέλκυσης επισκεπτών και επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου. Έργων που η σημασία τους μεγαλώνεται, όταν πρόκειται για έναν μικρό τόπο που πασχίζει να αποδείξει ότι με τη διαρκή επαγρύπνηση και την σωστή διαχείριση των ευρωπαϊκών πόρων, η ανάπτυξη είναι εφικτή.

Μανδράκι

Προφήτης Ηλίας (στο βάθος το νησί Γιάλι και η Κως)

Παραλία Φεσκιού

Το λιμάνι Σύρου ασφαλίζεται

Οι φωτογραφίες
είναι του Κώστα Πολίτη

Ο προσήνεμος μόλος του λιμανιού της Σύρου, ο μόλος δηλαδή στη βορειοανατολική πλευρά του που είναι εκτεθειμένος στον άνεμο και τα κύματα, αντιμετώπιζε εδώ και δεκαετίες σοβαρά προβλήματα από την κακοκαιρία. Στα προβλήματα αυτά έρχεται να δώσει λύση το έργο προϋπολογισμού 1 εκατομμυρίου ευρώ που εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013 και υλοποιείται από τον Δήμο Σύρου-Ερμούπολης.

Κατεπείγουσα η ανάγκη

Το έργο που κατασκευάστηκε τη δεκαετία του '80 για την προστασία του λιμανιού, με τους ογκόλιθους που είχαν τοποθετηθεί από την άκρη του μόλου μέχρι και την Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού, αποδείχτηκε ότι δεν ήταν αρκετό για να προστατέψει τη λειτουργία του λιμανιού και τις περιουσίες των κατοίκων της περιοχής, που ήταν ευάλωτες από τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Έτσι πολύ συχνά, όταν επικρατούσαν δυσμενείς καιρικές συνθήκες προκαλούνταν σοβαρές καταστροφές και η εικόνα που παρουσίαζε το λιμάνι της πρωτεύουσας των Κυκλάδων ήταν κάθε άλλο παρά κολακευτική. Η ανάγκη να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση έγινε ακόμη πιο επιτακτική τα τελευταία χρόνια που το νησί καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια για να αναπτυχθεί τουριστικά.

Όπως μας ενημέρωσαν από το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Σύρου, την τελευταία δεκαετία έγιναν καταστροφές τουλάχιστον τρεις φορές. Στις πιο πρόσφατες από αυτές, κομμάτια από μάρμαρο, βάρους πάνω από 200 κιλά το καθένα, είχαν εκτιναχθεί από το σιδηρό τοίχι και είχαν πέσει πάνω στις πόρτες των κτηρίων, ευτυχώς χωρίς να υπάρξουν θύματα. Ο κ. Γρηγόρης Στεφάνου, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος παρακείμενου ξενοδοχείου περιγράφει πολύ παραστατικά την τότε κατάσταση, αλλά και τη σημασία του έργου. Το 2004, το μέγεθος της ζημιάς που υπέστη το μόλις ανακαινισμένο ξενοδοχείο ήταν μεγάλη, καθώς πλημμύρισαν τα υπόγειά του και χρειάστηκε η παρέμβαση της Πυροσβεστικής για την άντληση των νερών επί πολλές ώρες. Το 2011, έγινε παρόμοια ζημιά, με τα νερά να φτάνουν μέχρι τα τζάμια του τρίτου ορόφου του κτηρίου. «Είναι ένα εξαιρετικά αναγκαίο έργο και αξίζει να πούμε μπράβο στους αρμοδίους για την ένταξή του στο ΕΣΠΑ, γιατί με τον κρατικό προϋπολογισμό και με την οικονομική κρίση που υπάρχει, πιστεύω ότι δε θα γινόταν ποτέ. Προσωπικά είμαι πάρα πολύ ευχαριστημένος και για την ταχύτητα με την οποία υλοποιείται». Ο κ. Στεφάνου θεωρεί δε, αναγκαίο κακό την αναστάτωση και τις δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των πελατών, που δημιουργούνται λόγω των εργασιών, μέσα στην καρδιά της τουριστικής περιόδου και είναι αισιόδοξος ότι το έργο θα ολοκληρωθεί εντός προθεσμίας.

Ο κ. Θάνος Φώσκολος, πολιτικός μηχανικός που διατηρεί γραφείο δίπλα στον μόλο, κρίνει την αξία του έργου με γνώμονα την επαγγελματική του ιδιότητα: «Μέχρι τώρα, ουσιαστικά η φύλαξη του λιμανιού ήταν οι ιδιοκτησίες των κατοίκων. Τα κτήρια μας ήταν η προστασία του λιμανιού... Θεωρώ ότι σαφώς ήταν αναγκαίο να γίνει το έργο γιατί δεν υπήρχε προστασία για αυτά τα κτήρια. Το '85 έριξαν τα μπλόκια που υπήρχαν μέχρι τώρα διάσπαρτα και τα οποία δεν μπορούσαν να καλύψουν την ανάγκη του καιρού όταν ερχόταν καθαρά ανατολικός, δηλαδή από τη Ρήνεια. Θεωρώ ότι πρόκειται για ένα σημαντικό έργο, παρ' ότι γίνεται πολύ καθυστερημένα».

Υλοποίηση με γρήγορο ρυθμό

Το έργο «Ενίσχυση θωράκισης προσήνεμου μόλου λιμένα Σύρου» εντάχθηκε στο Πρόγραμμα τον Δεκέμβριο του 2011 και η σύμβαση με τον ανάδοχο υπογράφηκε τον περασμένο Μάρτιο. Προβλέπει την τοποθέτηση κατάλληλων φυσικών ογκόλιθων βάρους 5-8 τόνων και πλάτους 2,7-4 μέτρων, σε όλη την έκταση του μόλου μέχρι τη βάση του παλιού φάρου, σε συνολικό μήκος περίπου 600 μέτρων. Στο κεντρικό και το νότιο τμήμα, προβλέπεται να καθιστούν οι διαβρωμένες επιφάνειες και να ξαναστρωθούν με σκυρόδεμα. Η θωράκιση από τους ογκόλιθους θα ενισχυθεί με την κατασκευή τοιχείου, ενώ η παρειά του τοίχου προς την πλευρά της πόλης θα επενδυθεί με αρμολογημένη πέτρα. Ταυτόχρονα, έχει προβλεφθεί η υπερύψωση του δαπέδου του μόλου ώστε να διατηρηθεί η θέα προς το πέλαγος για τους περιπατητές. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, που εκτιμάται ότι θα γίνει μέχρι το τέλος του έτους, η ανατολική πλευρά του λιμανιού θα είναι ικανή να αντέχει πολύ μεγαλύτερες καταπονήσεις, καθιστώντας το ακόμη ασφαλέστερο, ενώ τα καταστροφικά φαινόμενα που σημειώνονται ανά διαστήματα στην περιοχή θα ελαχιστοποιηθούν.

Το έργο, δεδομένης της δυσκολίας του, αφού κάθε ογκόλιθος πρέπει να τοποθετηθεί με μεγάλη προσοχή και ακρίβεια, προχωράει με ικανοποιητικούς ρυθμούς και χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, ενώ η επίβλεψη από την πλευρά της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου είναι εξαιρετικά στενή και προσεκτική, ώστε να τηρούνται πιστά οι προδιαγραφές.

Γεώργιος-Ευστάθιος Βελισσαρίου:

«... πρωταρχικός σκοπός του έργου είναι η θωράκιση, η προστασία, αλλά πρέπει να συνδυάσουμε και τους άλλους παράγοντες...»

Γρηγόρης Στεφάνου:

«...Είναι ένα εξαιρετικά αναγκαίο έργο και αξίζει να πούμε μπράβο στους αρμοδίους για την ένταξή του στο ΕΣΠΑ...»

08/παρουσίαση έργου

η κατάσταση του μόλου πριν το έργο

Για την εξέλιξη του έργου μιλήσαμε στις αρχές Ιουλίου με τον κ. Γεώργιο-Ευστάθιο Βελισσαρίου, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Σύρου: «Πιστεύω ότι όλα θα πάνε καλά και θα το ολοκληρώσουμε έγκαιρα» μας είπε. «Βέβαια, σημαντικό ρόλο παίζει και ο καιρός». Η δυσκολία του έργου αυξάνεται γιατί οι κλίσεις και τα βάθη είναι μεγάλα. Προς το παρόν, έχει έναν καλό ρυθμό γιατί οι εργασίες γίνονται στα ρηχά. Όμως στα τελευταία 150 μέτρα, δηλαδή κοντά στον παλιό φάρο, τα πράγματα δυσκολεύουν λόγω του βάθους. Το τμήμα από την Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού ως την αρχή του μόλου έχει σχεδόν ολοκληρωθεί» λέει ο κ. Βελισσαρίου. «Μέχρι τώρα ο καιρός ήταν ευνοϊκός και ο ανάδοχος δούλευε συνέχεια, αλλά εδώ και τρεις εβδομάδες δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Οι ογκόλιθοι έρχονται από την Τήνη, οπότε το πλωτό δεν μπορεί να ταξιδέψει με άνεμο πάνω από 4 μποφόρ. Αλλά και για να δουλέψει ισχύει το ίδιο. Φανταστείτε τον γερανό που προσπαθεί να ισορροπήσει...».

Όσο για το υπόλοιπο τμήμα, που είναι καθαρά ο προστατευτικός μόλος του λιμανιού, κινδύνευε να ανοίξει και να μπει μέσα η θάλασσα, καθώς έχει σπάσει εντελώς το μπετόν, ενώ το ακρομόλιο, εκεί που ήταν ο παλιός φάρος, έχει διαλυθεί σε βαθμό που αν δεν ολοκληρωθεί το έργο θα πέσει ολοσχερώς τον επόμενο χει-

οι φυσικοί ογκόλιθοι αντικατέστησαν το σπασμένο τσιμέντο

μώνα. «Θα ξεκινήσει τώρα και αυτό το κομμάτι. Ήδη γίνονται οικοδομικές εργασίες. Αφαιρείται το σπασμένο μπετόν ώστε να ξαναστρωθεί, ενώ θα κατασκευαστεί και ένα τοιχίο». Το τοιχίο αυτό θα έχει ύψος 3,10 μέτρα, αλλά, όπως μας επέστησε την προσοχή ο κ. Βελισσαρίου και ο βοηθός επιβλέπων του έργου κ. Ζερβός, το ύψος αυτό μετριέται από τη στάθμη της θάλασσας και όχι από την επιφάνεια του μόλου. Άρα, το εμφανές του μέρους θα είναι περίπου 1,10 μ., ενώ από τη μέσα πλευρά θα είναι πετρόχτιστο. Η αρχική πρόθεση ήταν το ύψος να είναι λίγο μεγαλύτερο, αλλά αυτό άλλαξε μετά τη συνεργασία με τις αρμόδιες Εφορίες του Υπουργείου Πολιτισμού, που οι εγκρίσεις τους είναι απαραίτητες για κάθε έργο, πόσο μάλλον όταν πρόκειται για έναν τόπο με την ιστορικότητα της Ερμούπολης. «Λήφθηκαν υπόψη όλες οι παράμετροι. Βέβαια πρωταρχικός σκοπός του έργου είναι η θωράκιση, η προστασία, αλλά πρέπει να συνδυάσουμε και τους άλλους παράγοντες. Αν θέλαμε να έχουμε 100% αποτέλεσμα, έπρεπε να πάμε στα 4 μέτρα, αλλά έπρεπε να προστατέψουμε και την αισθητική της πόλης. Μπορεί όταν ο άνεμος φτάνει τα 9-10 μποφόρ να υπάρχει λίγος αφρός, αλλά θα μπορούμε να κάνουμε τη βόλτα μας...», εξήγησε ο πρόεδρος του Λιμενικού Ταμείου.

το πλωτό που μεταφέρει το υλικό και όπου γίνεται η επεξεργασία του

Το ιστορικό της ένταξης

Στο εύλογο ερώτημα γιατί το έργο γίνεται τώρα ενώ τα προβλήματα υπάρχουν εδώ και χρόνια, ο κ. Βελισσαρίου μας απάντησε ότι η αρχική μελέτη είχε γίνει ήδη από το 2001, όταν είχε σχεδιαστεί από το τότε Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο για βελτιώσεις κι άλλων λιμανιών στην περιοχή μας. Ειδικά για το λιμάνι της Ερμούπολης είχαν σχεδιαστεί τέσσερα έργα: η προβλήτα των κρουαζιερόπλοιων, το τρέχον έργο του προσήνεμου μόλου, η καθαίρεση του υφάλου «Καρφωμένη» -έργο που έχει τελειώσει πολύ πρόσφατα με χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους- και το εμπορικό κρηπίδωμα στην περιοχή του αλιευτικού καταφυγίου. «Αυτά ήταν αδύνατον να χρηματοδοτηθούν από ίδιους πόρους του Λιμενικού Ταμείου. Άρα ψάχναμε για εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους». Έτσι λοιπόν δεδομένου ότι δεν υπήρχαν πόροι για να χρηματοδοτηθούν συνολικά και τα τέσσερα έργα στο Γ' ΚΠΣ δόθηκε προτεραιότητα στην προβλήτα των κρουαζιερόπλοιων. «Όταν ανέλαβα, το 2009, έθεσα ως προτεραιότητα να επικαιροποιήσουμε τις δύο αυτές μελέτες προκειμένου να μπορέσουν να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ ή σε άλλο αναπτυξιακό πρόγραμμα. Επικαιροποιήσαμε, λοιπόν τις μελέτες για την καθαίρεση της Καρφωμένης και τη θωράκιση του προσήνεμου μόλου. Αφήσαμε έξω το εμπορικό κρηπίδωμα για τον εξής λόγο: ήδη είχαμε ξεκινήσει προσπάθειες για ένα master plan, έναν συνολικό αναπτυξιακό σχεδιασμό για το λιμάνι. Οπότε δεν μπορούσαμε να κάνουμε αυτό το έργο και μετά να κάνουμε το master plan, γιατί μπορεί αυτό να τοποθετήσει το εμπορικό λιμάνι κάπου αλλού... Πιστεύω ότι τα λιμάνια πρέπει να σχεδιάζονται συνολικά, όχι με μεμονωμένες παρεμβάσεις, γιατί κάποια στιγμή ένα έργο που έχεις κάνει μπορεί να το βρεις μπροστά σου ως εμπόδιο. Εμείς έχουμε υποβάλει ένα master plan στην Επιτροπή Σχεδιασμού Λιμένων».

Το εργοτάξιο

Το κλείσιμο του δρόμου κοντά στο έργο, αν και φαινομενικά δημιουργεί πρόβλημα στη στάθμευση των αυτοκινήτων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ωστόσο είναι απαραίτητο για την υλοποίηση, αφού χρησιμοποιείται ως εργοτάξιο. Επίσης, όπως μας εξήγησαν οι εκπρόσωποι του Λιμενικού Ταμείου «αυτός ο δρόμος θα παραμείνει κλειστός και μετά την ολοκλήρωση του έργου. Είναι μέσα στο σχέδιο ασφάλειας λιμενικών εγκαταστάσεων που είμαστε υπόχρεοι να τηρούμε. Είμαστε υπόχρεοι ως λιμάνι να έχουμε κάποιους κανόνες για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής». Με βάση την ελληνική νομοθεσία, τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών κανόνων, τα εθνικής σημασίας λιμάνια όπως αυτό της Ερμούπολης οφείλουν να τηρούν αυτούς τους κανόνες, ειδικά όταν δέχονται κρουαζιερόπλοια. Έτσι, αυτός ο χώρος θα οριστεί ως δρόμος ελεύθερης διαφυγής σε έκτακτες περιπτώσεις που αφορούν την ασφάλεια του λιμανιού και της ανθρώπινης ακεραιότητας. Θα είναι χώρος περιπάτου, με περιορισμούς όταν θα υπάρχει κρουαζιερόπλοιο, ωστόσο θα χρειάζεται ειδική άδεια για τη διέλευση οχημάτων, διαφορετικά θα υπάρχουν ποινικές ευθύνες για την αρμόδια υπηρεσία.

Παράλληλα όμως με το έργο αυτό το επόμενο διάστημα αναμένεται να ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013 και ένα ακόμη έργο προϋπολογισμού 1 εκατομμυρίου ευρώ με το οποίο θα γίνει από το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας για τις εγκαταστάσεις του λιμανιού, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στους διεθνείς κανόνες. Έτσι λοιπόν παρόλο που διανύουμε καιρούς βαθιάς οικονομικής κρίσης, φαίνεται ότι ευδοκιμεί μια σοβαρή και υπεύθυνη προσπάθεια για την αναβάθμιση και θωράκιση του λιμανιού, που συμβάλλει στη γενικότερη αναπτυξιακή προσπάθεια της πρωτεύουσας των Κυκλάδων.

Η αναβάθμιση και
θωράκιση του λιμανιού
συμβάλλει στη γενικότερη
αναπτυξιακή προσπάθεια
της πρωτεύουσας των
Κυκλάδων

Η στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης

Η αναπτυξιακή στρατηγική που έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επόμενη δεκαετία και είναι γνωστή ως «Ευρώπη 2020», περιλαμβάνει και την λεγόμενη «έξυπνη εξειδίκευση», που προβλέπεται να έχει σημαντικό ρόλο στη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Πρόκειται για μια διαδικασία που προβλέπει την αναγνώριση και τον εντοπισμό των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτουν συγκεκριμένες περιοχές ή τμήματα της αγοράς και τη συγκέντρωση τοπικών παραγόντων, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και πόρων γύρω από ένα όραμα για το μέλλον.

Την έξυπνη εξειδίκευση είχε σαν αντικείμενο τεχνική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου στην Αθήνα, με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Συμμετείχαν εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας και των Περιφερειών, αλλά και εκπρόσωποι συλλογικών φορέων και κοινωνικών εταίρων όπως ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, η Γενική Συνομοσπονδία Εργαζομένων Ελλάδος και σύνδεσμοι νέων επιχειρηματιών.

Στη συνάντηση έγινε αποτύπωση της προόδου που έχει επιτευχθεί στο σχεδιασμό της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης σε κάθε Περιφέρεια, αλλά και τα κύρια προβλήματα που έχουν αναδυθεί έως σήμερα, ενώ συζητήθηκαν εκτενώς και υπήρξε ανταλλαγή απόψεων με τους εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θέματα για την πολιτική καινοτομίας για την περίοδο 2014-2020 που προτείνεται να υιοθετήσει κάθε Περιφέρεια.

Αυτό που έγινε ξεκάθαρο στο τέλος της συνάντησης ήταν ότι η καινοτομία θα πρέπει να επικεντρώνεται στον παραγωγικό ιστό και στη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των κρίσιμων τομέων της περιφερειακής οικονομίας, όπως ο τουρισμός και ο πολιτισμός, οι μεταφορές, οι υδατοκαλλιέργειες, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

Ρόλο κλειδί για την επιτυχία αυτής της νέας προσέγγισης κατά τον σχεδιασμό και την ενσωμάτωση της στρατηγικής στα νέα Επιχειρησιακά Προγράμματα θα παίξει η συναίνεση και η συμμετοχή όλων των φορέων σε τοπικό επίπεδο. Έτσι υπήρξε κοινή δέσμευση για τη συνέχιση των δράσεων διαβούλευσης στις Περιφέρειες και προετοιμασία για τη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας.

Καθώς τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ κατευθύνονται προς τη λήξη της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, η προσπάθεια να επιτευχθούν οι ιδιαίτερα υψηλοί ετήσιοι στόχοι γίνεται όλο και δυσκολότερη, αλλά και πιο επιτακτική, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν θα χαθούν πολύτιμοι πόροι. Η συντονισμένη αυτή προσπάθεια καρποφορεί και οι δαπάνες του πρώτου εξαμήνου του έτους, που δηλώθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έφτασαν στο 170% του «μνημονιακού» στόχου, ενώ κάλυψαν το 55% του συνολικού ετήσιου στόχου, στέλνοντας το μήνυμα ότι αν συνεχιστούν αυτοί οι ρυθμοί υλοποίησης στο τέλος της χρονιάς κι αυτός ο στόχος θα επιτευχθεί.

Από την πλευρά τους οι δείκτες για τους Άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης & Νήσων Αιγαίου που αφορούν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου παρουσιάζονται ιδιαίτερα υψηλοί. Γεγονός που σε ένα βαθμό οφείλεται και στη μεγάλη υπερδέσμευση που έχει γίνει στον Άξονα 6, όπου περιλαμβάνονται οι ενισχύσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Έτσι λοιπόν μέχρι το τέλος Ιουλίου οι συμβάσεις έφτασαν τα 503,9 εκ. ευρώ και οι πληρωμές 284,6 εκ. ευρώ (ποσοστό απορρόφησης 101,6%). Στο ιστόγραμμα αυτής της σελίδας απεικονίζεται η διαχρονική πορεία του Προγράμματος, ως προς το μέρος του που αναλογεί στην Περιφέρειά μας, ενώ στον πίνακα φαίνεται η πορεία ανά Άξονα Προτεραιότητας.

Για το ίδιο διάστημα ας δούμε την πρόοδο των δράσεων που διαχειρίζεται η Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας.

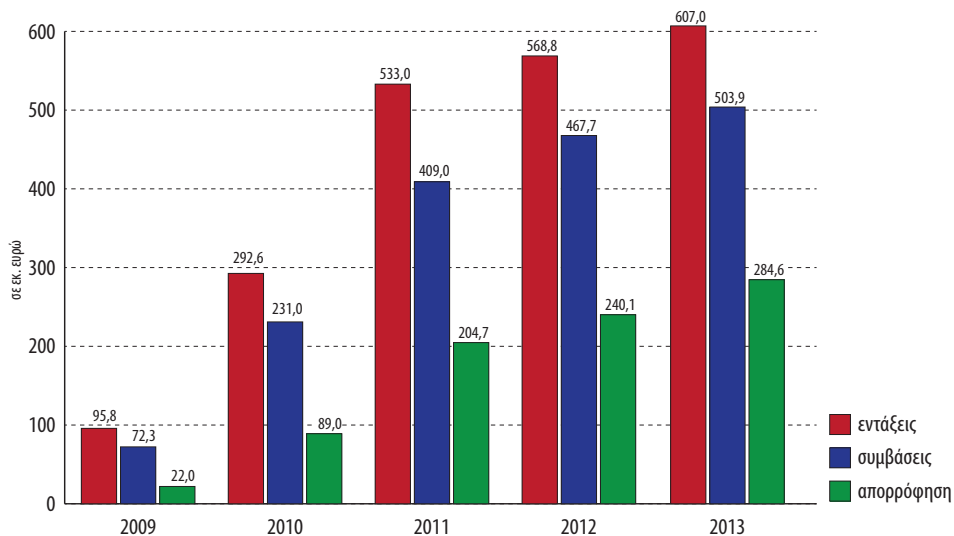
Μέχρι το τέλος Μαΐου λοιπόν είχαν δημοσιοποιηθεί συνολικά 54 προσκλήσεις προς τους δικαιούχους, προκειμένου να υποβάλουν προτάσεις για ένταξη. Από αυτές οι 48 αφορούσαν το Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου και οι υπόλοιπες 6 σε δύο τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Συνολικά είχαν ενταχθεί

- Στο Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου: 146 πράξεις προϋπολογισμού 232,6 εκ. €, για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους 72,4 εκ. €.
- Στο Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού: 1 πράξη προϋπολογισμού 432 χιλ. €, για την οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες 432 χιλ. € και
- Στο Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη: 70 πράξεις προϋπολογισμού 102,8 εκ. € για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους 17,5 εκ. €.

Στο οπισθόφυλλο υπάρχει πίνακας με όλες τις προσκλήσεις που έχουν ανοικτή προθεσμία για υποβολή προτάσεων και τους διαθέσιμους πόρους σε καθεμιά τους για την ένταξη νέων έργων. Υπάρχει ακόμη πίνακας με όλα τα νέα έργα που εντάχθηκαν από το προηγούμενο τεύχος μας μέχρι το τέλος Ιουλίου.

Διαχρονική Εξέλιξη του Προγράμματος

Πορεία ανά Άξονα Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας	Δεσμεύσεις	Εντάξεις	Συμβάσεις	Πληρωμές
Υποδομές και υπηρεσίες προσπελασιμότητας	40,0	56,7	39,5	27,8
Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα	97,2	358,4	336,5	201,4
Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής	82,2	109,3	72,7	37,8
Χωρική συνοχή και συνεργασία	54,6	70,5	45,0	14,9
Τεχνική υποστήριξη	6,0	12,1	10,2	2,7
Σύνολο	280,0	607,0	503,7	284,6

Ενεργές προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων που έχει εκδώσει η ΕΔΑ της Περιφέρειας

Προσκλήσεις Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013

α/α	Κωδικός Πρόσκλησης	Θεματική Προτεραιότητα	Περιγραφή	Διαθέσιμος Προυπολογισμός	Ημερομηνία λήξης πρόσκλησης
1	53	46	Επεξεργασία Υδάτων - Λύματα	1.000.000	30/8/2013
2	4	76	Υποδομές στον τομέα της υγείας	2.908.803	17/7/2013
3	51	79	Άλλες Κοινωνικές Υποδομές	2.000.000	25/9/2013
4	52	75	Υποδομές στον τομέα της εκπαίδευσης	2.100.000	16/10/2013
5	55	77	Υποδομές στον τομέα της φροντίδας παιδιών	2.000.000	13/11/2013
6	14	75	Υποδομές στον τομέα της εκπαίδευσης (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	4.426.740	6/8/2013
7	15	76	Υποδομές στον τομέα της υγείας (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	862.399	11/10/2013
8	17	30	Λιμένες (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	5.374.565	31/10/2013
9	43	46	Επεξεργασία υδάτων -Λύματα (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	3.718.443	11/10/2013

Προσκλήσεις Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013

α/α	Κωδικός Πρόσκλησης	Θεματική Προτεραιότητα	Περιγραφή	Διαθέσιμος Προυπολογισμός	Ημερομηνία λήξης πρόσκλησης
1	54	44	Διαχείριση Οικιακών και Βιομηχανικών Αποβλήτων	4.774.930	11/9/2013

Έργα που εντάχθηκαν από την ΕΔΑ της Περιφέρειας στο διάστημα από 1/06/2013 έως 31/07/2013

Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013

α/α	Άξονας Προτερ.	Θεματική Προτεραιότητα	Τίτλος Έργου	Δικαιούχος	Π/Υ Έργου
1	9	75	Αποκατάσταση και στατική ενίσχυση 7ου Δημοτικού Σχολείου Κω	Δήμος Κω	1.900.000
2	10	76	Ενίσχυση εξοπλισμού Πολυδύναμου περιφερειακού Ιατρείου Νισύρου	Γενικό Νοσοκομείο Κω	345.000
ΣΥΝΟΛΟ					2.245.000

Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013

α/α	Άξονας Προτερ.	Θεματική Προτεραιότητα	Τίτλος Έργου	Δικαιούχος	Π/Υ Έργου
1	4	44	Αποκατάσταση Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ) στη θέση "Αγ. Ιωάννης - Χάλαρα" Δ. Κέας	Δήμος Κέας	225.070
ΣΥΝΟΛΟ					225.070

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στηρίζει ό,τι αξίζει

